

Els deures dels polítics bascos a l'estiu

A Josu Jon Imaz, president del PNB, se li presenta un estiu políticament intens.

La tardor a Euskadi serà intensa. De moment, ara a l'agost, els dirigents dels partits polítics descansen. Alguns d'ells, com el president del PNB, Josu Jon Imaz, o el conseller d'Interior, Javier Balza, són visitants habituals de la costa catalana. La classe política basca està de vacances però amb els telèfons mòbils connectats i amb una orella posada a tot el que està passant, de manera discreta, a Euskadi. Hi ha en marxa un eventual procés de pau i, abans de final d'any, han de quedar resoltes moltes qüestions com la creació d'una mesa de partits en la qual també hi estigui inclosa la il·legalitzada Batasuna.

Amb els ecos de l'anunci de l'IRA d'abandonar les armes ressonant encara a Euskadi, pels polítics bascos, un any més, estar de vacances vol dir estar de guàrdia. I aquest

cop amb molta més raó. No sols seguiran de prop les evolucions de l'etern "model irlandès" i dels debats al voltant de la reforma de l'Estatut de Catalunya, sinó que també hauran de tenir

els deures enllestits pel setembre, quan comenci novament el curs polític. Estan en joc moltes coses i els mesos que resten per acabar aquest 2005 i els primers del 2006, seran clau en la política basca.

Ara mateix totes les formacions, excepte el PP, coincideixen a dir que és necessari jubilar l'actual Estatut de Gernika i que s'ha de definir un escenari nou. El president espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, s'ha compromès a liderar un procés de pau que passa per dialogar amb ETA si abans aquesta organització demostra la seva voluntat inequívoca d'abandonar les armes. La mateixa ETA ha començat a fer gestos anunciant que no pensa atemptar contra càrrecs públics del PSOE, del PP i d'UPN. La il·legalitzada Batasuna continua treballant en la seva recepta per solucionar el conflicte posant les bases per crear dues meses de negociació: una formada pel Govern espanyol i ETA i una altra en la qual hi participin tots els partits bascos, sense excepcions ni condicions prèvies. El lehendakari intenta capitalitzar aquesta segona i a la tornada de vacances posarà en marxa, en el si del Govern basc, un consell polític format per ell mateix i pels consellers de Justícia, Joseba Azkarraga, i d'Habitatge, Javier Madrazo. Aquest grup, integrat per un representant de les tres formacions que participen en l'executiu basc, PNB, Eusko Alkartasuna i Ezker Batua, pretén coordinar totes les iniciatives que afectin el debat sobre el que es coneix com a "normalització política". A més, Ibarretxe vol impulsar un segon grup de treball que aplegui persones designades per totes les formacions i que en l'últim trimestre de l'any elabori i presenti una proposta consensuada sobre el mètode i els objectius d'una mesa de diàleg polític. Aquesta Mesa, segons el dirigent de Batasuna, Joseba Permach, pot acabar confluint i fusionant-se amb la impulsada ja per l'esquerra abertzale en el Fòrum de Debat Nacional.

Els independentistes bascos s'han compromès a tenir encarrilats per l'Aberri Eguna, el Dia de la Pàtria Basca, els dos àmbits negociadors: Govern espanyol - ETA i mesa de partits. La data límit que Batasuna s'ha imposat per construir els dos carrils és, doncs, a les acaballes del pròxim mes d'abril.

Populars i socialistes, però, ja han descartat seure en la mateixa taula que Batasuna. En el cas dels socialistes, aquesta negativa ha donat peu a Ibarretxe per acusar el PSE de caure en la contradicció de "parlar en privat amb Batasuna" i criticar la constitució d'aquesta mesa de partits. El lehendakari ha confirmat, en més d'una ocasió durant els últims mesos, que a Euskadi tothom parla amb tothom.

El president basc voldria que la mesa de diàleg polític que planteja reconegui l'existència d'una nació que es diu Euskal Herria i que té dret a decidir el seu futur, a autodeterminar-se. El PNB està disposat a oblidar el conegut Pla Ibarretxe —aprovat per la majoria absoluta del Parlament basc l'any passat i rebutjat posteriorment pel Congrés espanyol— si el nou Estatut que sorgeixi de la mesa multipartita supera els 39 escons que va obtenir la proposta del lehendakari.

Una vegada més, a Euskadi, les mateixes paraules no tenen el mateix significat per tothom. El tripartit considera que la normalització política passa per tenir un nou Estatut, però els socialistes no volen barrejar aquestes dues qüestions i a la tardor plantejaran una mesa que abordi la normalització política i proposaran crear una ponència al Parlament de Vitòria que tingui com a objectiu reformar el marc autonòmic. A aquesta doble iniciativa s'hi oposen tots els partits abertzales i Ezker Batua.

Si el debat ja és prou complicat, a més, el Govern basc ha posat una nova

Juan José Ibarretxe, president del Govern basc, ha tornat a reivindicar el traspàs de totes les competències previstes en l'Estatut.

dificultat en forma d'exigència. El gabinet d'Ibarretxe ha tornat a treure del calaix una reivindicació que es donava per oblidada, el traspàs de totes les competències pendents de l'Estatut de Gernika. Vitòria espera que Madrid li presenti, abans que acabi l'any, un calendari concret sobre les transferències pendents. Un dels seus socis de govern, Eusko Alkartasuna, no acaba d'entendre aquesta aposta del PNB, que en comptes de centrar-se en les potencialitats del futur Estatut, fa un alto en el camí, un retrocés per als independentistes, i exigeix ara el compliment íntegre d'un Estatut que gairebé tothom dona per caducat. Aquesta decisió torna a plantejar interrogants sobre les autèntiques intencions del PNB liderat

per un Josu Jon Imaz, que renuncia a la independència basca i aposta per una confusa sobirania compartida amb l'estat espanyol, reproduint així la imatge de les dues ànimes del partit, una més proespanyola i una altra més independentista representada per Joseba Egibar. A l'espera d'un salt definitiu del procés de pau, la política basca, de moment, es mou a ritme de dues passes endavant i una cap enrere enmig de les calors estivals i amb totes les mirades posades en els pròxims mesos i en els moviments que pugui fer el triangle format pel PNB, Batasuna i el Partit Socialista d'Euskadi.

Daniel Gómez Amat
Bilbao

Breus

David Hammerstein deixa Els Verds del País Valencià

L'eurodiputat verd David Hammerstein ha anunciat que deixa la militància a Els Verds el País Valencià (EVPV). Segons informàren des de l'Oficina Verda Europea, Hammerstein ha pres la decisió perquè EVPV han estat suspesos de participació i vot al consell general de la confederal estatal de Los Verdes per no acceptar els estatuts confederals.

De la seva banda, EVPV han acusat Hammerstein d'haver evitat "sistemàticament" el control "dels seus ingressos com a europarlamentari". EVPV recorden també el suport que donaren a

Hammerstein per incloure el seu nom a la llista del PSOE en les eleccions europees del 2004. Precisament la disconformitat amb aquest pacte va provocar la baixa del partit del diputat d'Els Verds al grup de l'Entesa a les Corts, Carles Arnal, i de l'històric José Merlo.

La constitucionalitat de l'Estatut, qüestió de números?

El Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya ja té a mans el projecte d'Estatut, sobre el qual haurà de dictaminar si s'ajusta o no a la Constitució espanyola. A més, el PSC vol que es revisin específicament 21 punts que els socialistes consideren inconstitucionals. El més destacat és el dels drets històrics, pactat per CiU i ERC. El Consell està integrat per set membres. N'hi ha tres d'afins al PSC, dos a CiU, un a ERC, un a ICV i un al PP. Si la matemàtica funciona, el Consell rebutjarà el 5 de setembre la invocació dels drets històrics per 4 a 3.